

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی تخصصی فوق تخصصی امام حسین (ع)

تشکیل لخته در وریدهای عمقی

واحد آموزش سلامت

تهیه و تنظیم:

فاطمه قدیمی (سوپروایزر آموزش سلامت)
اسماعیل احمدی ششده (کارشناس پرستاری)

تیرماه 1405

مشاور علمی: دکتر پاک

فسا، بیمارستان امام حسین (ع)

آدرس: میدان ابن سینا، بلوار حضرت ولیعصر،
بیمارستان آموزشی، تخصصی و فوق تخصصی
امام حسین (ع)

تلفن: 07153411010

وب سایت: ihh.fums.ac.ir

تشکیل لخته در وریدهای عمقی پا به ویژه ساق پا را DVT می‌گویند. ترومبو فلیت به دو صورت بروز می‌کند:

- سطحی
- عمقی

سطحی: ترومبو فلیت های سطحی در وریدهایی ایجاد می‌شوند که تنها در زیر پوست قابل رویت هستند. منطقه‌ای که دچار ترومبو فلیت شده است معمولاً قرمز شده، حساس می‌شود و هنگام لمس گرم و دردناک است.

عمقی: ترومبوز وریدهای عمقی یا DVT بسیار خطرناک‌تر از نوع سطحی است. افراد نمی‌توانند ترومبو فلیت عمقی را ببینند و یا آن را احساس کنند. بیشتر در اندام‌های تحتانی ایجاد می‌شود. درد و تورم پا و گرمی در لمس ناحیه مبتلا و نیز تب ممکن است وجود داشته باشد به خصوص اگر عوامل خطرزای آن در فرد وجود داشته باشد.

آمبولی ریه نوعی بیماری کشنده است و نتیجه ترومبوز وریدهای عمقی یا DVT است که به دنبال تشکیل لخته خون در عروق پا، حرکت آن به وریدهای بالاتر مثل ریه، باعث مسدود شدن جریان خون شده و موجب تنگی نفس، تند شدن ضربان قلب، درد قفسه سینه و یا کاهش فشار خون و شوک می‌شود.

چرا لخته خون ایجاد می‌شود؟

توقف خون در اندام‌ها، خرابی دیواره رگ‌ها و بیماری‌های انعقادی سه عامل اصلی برای ایجاد و تشکیل لخته در پا است.

عوامل دیگر:

- سن (سن بالا)
- جراحی‌های بزرگ (به خصوص جراحی‌های لگن)
- بستری شدن طولانی
- سرطان‌ها (به ویژه سرطان دستگاه گوارش و سرطان پانکراس و لوزالمعده)
- چاقی
- مسافرت‌های طولانی چه با هواپیما و چه با اتومبیل (در پروازهای هوایی بیش از ۳ ساعت احتمال تشکیل لخته بیشتر می‌شود).
- تصادف‌ها و ضربه‌ها
- واریس
- بیماری‌های قلبی و دریچه مصنوعی
- التهاب و عفونت‌های پرده‌های قلب
- هورمون‌ها (هورمون‌های زنانه مثل قرص‌های ضد بارداری)
- دستکاری وریدها (وارد کردن لوله‌های پلاستیکی به بدن بیمار به دلایل مختلف از جمله تزریق طولانی مدت سرم و مواد غذایی)
- بیماری‌های انعقادی (افزایش عوامل انعقادی خون که به دلایل مختلف از جمله غلیظ بودن خون پیش می‌آید و در افراد سیگاری نیز شایع‌تر است)

در صورت تشکیل لخته چه علائمی پیدا می کنید؟
منطقه ای که خون لخته شده ورم کرده قرمز و دردناک می شود. اگر لخته شکسته و خون رها شود و به سمت ریه ها حرکت کند دچار درد قفسه سینه، تنگی نفس خواهید شد. در صورت بروز چنین علائمی فوراً به پزشک خود اطلاع دهید و یا سریعاً به مرکز اورژانس مراجعه کنید.

تشخیص: علاوه بر علائم و معاینه توسط پزشک، سونوگرافی داپلر، استفاده از امواج صوتی برای مشاهده لخته خون در ورید سی تی اسکن و یا MRI برای مشاهده عروق خونی، آزمایش خون یا سونوگرافی استفاده از تزریق ماده حاجب برای مشاهده رگها

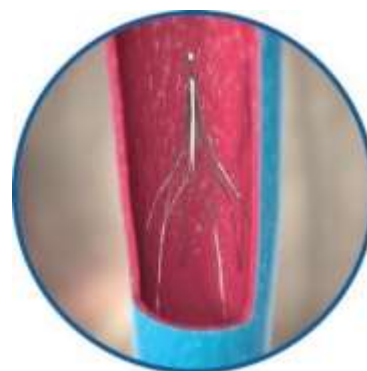
داروهای مورد استفاده در D.V.T کدامند؟

مهمترین داروها داروهای ضد انعقاد و یا رقیق کننده های خون هستند که از ایجاد لخته در عروق جلوگیری کرده و همچنین رشد لخته های ایجاد شده را کاهش میدهند از جمله این داروهای ضد انعقادی هپارین وارفارین ریواروکسابان آپیکسابان می باشد .

سایر درمان ها

فیلتر وریدی های بزرگ در زمانی که نمی توان داروهای رقیق کننده خون دریافت نمود و یا علی رغم دریافت این موارد تشکیل لخته همچنان ادامه داشته باشد استفاده می شود این فیلتر جلوی لخته ها را می گیرد و از حرکت آنها به سمت ریه ممانعت می کند.

توصیه هایی برای جلوگیری از DVT

- فعالیت فیزیکی خود را حفظ کنید و اگر مجبور به نشستن طولانی مدت بر روی صندلی هستید گاهی از روی صندلی بلند شوید و قدم بزنید .
- ورزش منظم شامل پیاده روی شنا، نرمش و انجام دهید.
- خود داری از مسافرت طولانی در صورت مسافرت طولانی عضلات پاهایتان را حرکت و ورزش دهید.
- استفاده از جورابهای الاستیک فشارنده برای افرادی که طولانی مدت می ایستند
- پرهیز از مصرف هورمون ها بدون تجویز پزشک
- ترک سیگار
- رژیم غذایی سالم و متعادل
- حفظ وزن مناسب یا در صورت چاقی کاهش وزن
- اجتناب از پوشیدن لباس تنگ مانند کمربند، جوراب خیلی تنگ
- اجتناب از آسیب و یا ماساژ نواحی مستعد تشکیل ترومبوز به منظور کاهش خطر آمبولی ریوی
- اجتناب از مصرف الکل
- در صورت داشتن خونریزی از بینی ، لثه / داشتن خلط خونی کبودی در نواحی مختلف بدن، دارو را قطع و به پزشک مراجعه کنید.

سالم و تندرست باشید